DZIENNIK

ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3).

Redakcja i Administracja czynna od 9-ej do 2-ej popoł.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): cała strona—40 zł., 1/2 strony—20 zł. 1/4 strony—10 zł., na marginesie 10 zł. wiersz petitowy jednoszpaltowy lub jego miejsce 15 gr.

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Prenumerata kwartalnie 2 zł.

Cena egzemplarza 50 groszy.

Nr. 32—33. (245—246).	Lublin, dnia 4-go sierpnia 1928 roku.	Rok VIII.

DZIAŁ URZĘDOWY.

PRZEPISY

o budowie i utrzymaniu kanalizacyjnych urządzeń w nieruchomościach miasta Lublina.

Część I — Ogólna.

Przymus kanalizacyjny.

§ 1.

Każdy właściciel zabudowanej nieruchomości, położonej przy ulicach, posiadających Miejskie kanały uliczne, obowiązany jest wybudować kanał domowy lub w razie potrzeby kilka kanałów i połączyć je z kanałami ulicznemi.

§ 2.

Wymienione w § § 1, 19, 120 roboty winny być wykonane w terminie dwuletnim od daty otwarcia kanału ulicznego; przy nowych budowlach — przed oddaniem ich do użytku; przy zasadniczych przebudowach lub rozbudowach w czasie budowy.

§ 3.

W wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może Magistrat według swojego uznania odroczyć określony w art. 2 niniejszych przepisów termin wykonania połączeń z kanałem ulicznym lub zwolnić od obowiązku wykonania tych połączeń.

§ 4.

W posesji skanalizowanej na zasadzie niniejszych przepisów wzbronionem jest odprowadzanie ścieków w inny sposób, niż zapomocą kanałów miejskich.

§ 5.

W razie niewykonania przez właścicieli nieruchomości powyżej wymienionych robót w terminie określonym w § 1 i 2, Magistrat ma prawo wykonać kanalizację danej nieruchomości, jak również wszelkie poprawki i reparacje na rachunek właściciela nieruchomości z tem, że:

a) Urządzenia będą wykonane w minimalnym zakresie stosownie do § § 8 i 9 niniejszych przepisów;

b) Wydatki na wymienione roboty będą zwrócone Magistratowi na warunkach ustalonych przez Radę Miejską; w razie nieuiszczenia w terminie przepisanym, wydatki te będą ściągnięte drogą administracyjną;

c) obowiązek wpłacania opłaty za korzystanie z kanałów również będzie ciążył na właścicielu nieruchomości.

§ 6.

Przy urządzaniu kanalizacji należy połączyć daną nieruchomość z wodociągami miejskiemi. Zwolnienie od tego połączenia może nastąpić jedynie na mocy uchwały Magistratu.

§ 7.

Właściciele tych nieruchomości, z których spuszczanie ścieków za pomocą kanałów miejskich ze względów lokalnych nie może być uskutecznione, obowiązani są urządzić i utrzymywać w każdej posesji murowany, względnie betonowy dół ściekowy typu zatwierdzonego przez Magistrat.

Zakres urządzeń kanalizacyjnych.

§ 8.

Kanalizacja oddzielnych nieruchomości winna czynić zadość obowiązującym przepisom prawnym i usuwać z tych nieruchomości wszelkie płynne nieczystości, ścieki i ludzkie odchody, odprowadzając je bezpośrednio drogą podziemną do systemu kanalizacyjnego.

§ 9.

Kanalizacja nieruchomości w myśl niniejszych przepisów będzie polegać na następujących urządzeniach:

A) Przy kanalizowaniu domów zbudowanych przed wykonaniem kanału ulicznego.

a) Wszystkie zlewy, wanny, umywalki, klozety i t. p. już egzystujące, jako też i nowe, na życzenie właściciela zakładane, winne być bezpośrednio złączone z przewodem odprowadzającym, ażeby woda zużyta z kuchni, pralni i t. p. była odprowadzona drogą podziemną do kanału ulicznego. Do użytku mieszkań, które ze względów technicznych nie mogą być zaopatrzone w zlewy, należy urządzać na każdem podwórzu po jednym wpuście podwórzowym i zdroju przy nim.

b) W każdej nieruchomości winien być urządzony jeden ogólny ustęp, połączony z podziemnym kanałem i zaopatrzony w należyte przemywanie. Jeżeli nie wszystkie lokale posiadają własne klozety, należy powiększyć liczbę otworów ustępu tak, ażeby jeden otwór przypadał na 20 mieszkańców, nie posiadających klozetów w mieszkaniach.

B) Przy kanalizowaniu domów nowobudowanych lub też po wydaniu niniejszychy przepisów przebudowywanych, winien być oprócz wszystkich wyżej wymieniontch urządzeń, założony klozet przy każdym lokalu, złożonym przynajmniej z trzech izb (kuchnia liczy się za izbę), na każde zaś cztery mniejsze lokale — po jednym wspólnym ustępie z dogodnem wejściem dla mieszkańców.

Niedozwolone wspólnoty.

§ 10.

Każda posesja, mająca oddzielny numer hipoteczny, winna być skanalizowaną oddzielnie tak, aby całe urządzenie stanowiło odrębną całość, niema-

jącą nic wspólnego z sąsiedniemi posesjami. Ścieki jednej posesji nie mogą być wprowadzone do przewodów odprowadzających innej posesji.

§ 11.

Oddzielna kanalizacja powinna być również o ile możności zaprowadzona w każdej oddzielnej części posesji lub też w części, która może stać się oddzielną ze względu na warunki lokalne.

§ 12.

Wyjątki od tego przepisu dopuszczalne są tylko tam, gdzie miejscowe warunki nie pozwalają na urządzenie kanalizacji zgodnie z niniejszemi przepisami i to za każdorazowem pozwoleniem Magistratu, który w takich razach ma prawo zażądać odpowiednich hipotecznych ograniczeń.

Wykonawca i koszt skanalizowania nieruchomości.

§ 13.

Kanalizowanie nieruchomości wykonywują właściciele tychże nieruchomości kosztem i staraniem własnym.

§ 14.

Roboty kanalizacyjne wewnątrz posesji mogą wykonywać tylko osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

§ 15.

Niezachowanie przez wykonawców robót warunków zatwierdzonego planu robót kanalizacyjnych, względnie wydanego zezwolenia lub obowiązujących przepisów budowlanych, pociągnie za sobą kary i skutki ustawowo przewidziane.

§ 16.

Rury, odprowadzające ścieki czyli przykanaliki, położone pod ulicami, placami publicznymi i chodnikami układa Magistrat na rachunek właścicieli kanalizowanych posesji. W tym celu Magistrat pobiera od właścicieli nieruchomości na podstawie kosztów własnych sumy, potrzebne do wykonania robót wyżej wspomnianych. Właściciel posesji może za zgoda Magistratu, dostarczyć dla wykonania tych robót stosowne materjały.

§ 17.

Przykanaliki, przewidziane w § 16. przechodzą na własność miasta. Utrzymanie przykanalików w porządku należy do Magistratu, jeżeli jednak uszkodzenie lub nieprawidłowe działanie przykanalika wywołane zostało z winy właściciela nieruchomości, Magistrat uskutecznia naprawę na koszt tego właściciela.

Ścieki dopuszczalne.

§ 18.

Dozwolonem jest wpuszczać z nieruchomości do kanałów ulicznych za pomocą przewodów odprowadzających:

A. Wodę zużytą w mieszkaniach i na podwórzach na potrzeby gospodarskie, wodę z przyborów ogrzewania centralnego i z lodowni od tajania lodu, pod warunkiem jednakże, żeby one nie zawierały:

a) twardego osadu: śmieci, żwiru, piasku, popiołu i odpadków kuchennych jako to: obierzyn, skorup, kości i t. p.

b) stałych i płynnych produktów, które wskutek swego składu chemicznego lub fizycznego mogłyby uszkodzić kanały lub działać szkodliwie na ich trwałość, jak np. kwasy i t. p. (szkodliwość ich ustala Magistrat).

Twardy osad (śmiecie, żwir, piasek, popiół, odpadki kuchenne i t. p.) pozostający od ścieków na kratach wpustów i w studzienkach, winien być zgartywany i zbierany do skrzyń śmieciowych; urządzenie skrzyń na śmiecie, ut-

rzymanie ich i wypróżnianie winny być dostosowane do odnośnych przepisów Magistratu.

B. Odchody ludzkie i nieczystości płynne.

Przy spuszczaniu z fabryk i zakładów przemysłowych gorącej wody (z temperaturą ponad 40 stopni C) lub ścieków, któreby mogły szkodliwie działać na kanały (wzgl. kwasy i zasady koncentracji ponad 5%), należy przez ochładzanie, dezynfekcję, neutralizację lub w inny sposób ścieki te odpowiednio unieszkodliwić stosownie do zarządzeń Magistratu, jakie w każdym oddzielnym wypadku wydane będą.

W poszczególnych wypadkach spuszczanie do kanałów ścieków z fabryk, zakładów przemysłowych i podobnych instytucyj ze względu na jakość tych ścieków i ich ilość, może być przez Magistrat wzbronione.

Wszelkie ścieki wymienione w p. p. A i B niniejszej pozycji wzbronionem jest spuszczać do rzeczek, potoków, stawów, rynsztoków i burzowców, chociażby nawet ścieki te były poprzednio przefiltrowane. O wyjątkach w każdym poszczególnym wypadku orzeka Magistrat.

C. Wodę drenową. Dla spuszczania tej wody winno być uzyskiwane oddzielne zezwolenie Magistratu.

Dawne urządzenia.

§ 19.

W posesji, skanalizowanej na zasadzie niniejszych przepisów, wzbronionem jest urządzanie nowych dołów ściekowych do pomyj i dołów kloacznych. Istniejące doły ściekowe, jak również i przewody nieczystych ścieków (o ile one nie są obciążone służebnościami) winny być opróżnione, zdezynfekowane, następnie zaś zasypane czystą ziemią. Właściciele nieruchomości, obciążonych hipotecznemi służebnościami spustu ścieków z sąsiednich nieruchomości są zobowiązani do odprowadzenia tych ścieków drogą podziemną w terminach wymienionych w § § 1 i 2.

Kanalizowanie głęboko położonych pomieszczeń.

§ 20.

Zabrania się kanalizować piwnice i części posesji, położone niżej od poziomu dopuszczalnego dla danej ulicy i posesji, a to w obawie zalewu nieruchomości ściekami z kanału przy przypadkowem zatkaniu lub przepełnieniu.

§ 21.

W wyjątkowych wypadkach Magistrat może zezwolić na skanalizowanie nisko położonych pomieszczeń, jeżeli właściciel posesji zobowiąże się zabezpieczyć te pomieszczenia od zalewu zapomocą specjalnych zaworów, nad sprawnością których sam czuwać będzie.

§ 22.

Przepompowywanie ścieków z głębokich piwnic i niżej położonych części posesyj do kanału może być uskuteczniane tylko w wyjątkowych wypadkach, przyczem urządzenie i sposób przepompowywania winny być akceptowane przez Magistrat.

Uzyskanie zezwolenia na skanalizowanie nieruchomości.

§ 23.

Każdy właściciel nieruchomości, przystępujący do jej skanalizowania, obowiązany jest wykonać szczegółowy projekt urządzeń kanalizacyjnych i wodociągowych i przedstawić go do zatwierdzenia Magistratowi.

§ 24.

Właściciel nieruchomości, zamierzający połączyć swoją nieruchomość z

kanałem miejskim, składa podanie do Magistratu o wydanie danych technicznych, potrzebnych do sporządzenia projektu kanalizacji.

§ 25.

Za sporządzanie danych technicznych Magistrat pobiera opłaty według norm, uchwalonych przez Radę Miejską.

§ 26.

Właściciel nieruchomości, składający podanie o połączenie nieruchomości z kanałem miejskim, przyjmuje na siebie poniższe zobowiązania:

a) dostarczenie kopji planu sytuacyjnego danej nieruchomości w podziałce 1/250, sporządzonego przez miejskie biuro pomiarów;

b) dostarczenie kopji planu nieruchomości w podziałce 1/100 ze wszystkiemi zabudowaniami, studniami, dołami ściekowemi i kloacznemi i t. p. z zaznaczeniem na nim projektowanych urządzeń;

c) wpłacanie do Kasy Magistratu opłat ustanowionych za zatwierdzenie projektu;

d) uiszczanie do Kasy Magistratu wszelkich opłat, ustanowionych za użytkowanie kanałów;

e) wykonywanie instalacji kanalizacyjnych wewnątrz nieruchomości zgodnie z zatwierdzonym projektem i wskazówkami Magistratu;

f) wpłacanie do Kasy Magistratu kwoty potrzebnej na wybudowanie przewodów, łączących nieruchomość z kanałem miejskim (przykanaliki) według kosztorysu, sporządzonego przez Magistrat.

g) usunięcie bezwłocznie po ukończeniu robót wszelkich urządzeń, będących zbiornikami nieczystości, jako to: doły kloaczne i t. p.

h) utrzymywanie urządzeń kanalizacyjnych w należytym porządku;

i) nie rozszerzanie instalacji i nie zaprowadzanie w niej żadnych zmian bez uprzedniego zezwolenia Magistratu;

j) ułatwianie kontrolującemu urzędnikowi Magistratu swobodnego dostępu do nieruchomości podczas wykonywania robót, jak również i po zakończeniu takowych.

Zatwierdzanie projektów.

§ 27.

Za zatwierdzenie projektu Magistrat pobiera stosowną opłatę według norm, uchwalonych przez Radę Miejską.

§ 28.

Magistrat w ciągu 2-ch tygodni rozpatruje projekt kanalizacji nieruchomości i zatwierdza go, lub też, w razie potrzeby dokonania w nim poprawek zwraca takowy właścicielowi dla uzupełnienia. Jeden egzemplarz zatwierdzonego projektu wraz z podpisanym przez właściciela nieruchomości podaniem pozostaje w aktach Magistratu, drugi zaś egzemplarz zostaje zwrócony właścicielowi i winien na czas trwania robót stale znajdować się na miejscu robót i być okazywany na każde żądanie urzędnika Magistratu, kontrolującego roboty.

§ 29.

Zatwierdzenie projektu jest ważne na przeciąg lat trzech, o ile w tym okresie nie zostały wzniesione w posesji nowe budowle lub stare nie podległy przeróbce.

Wykonanie projektu.

§ 30.

Po zatwierdzeniu projektu i przystąpieniu do wykonania roboty winny być prowadzone bez przerwy aż do zupełnego ich wykończenia w terminie, wskazanym w zezwoleniu.

§ 31.

Wszelkie zmiany projektu zmniejszenia i powiększenia są dopuszczane li tylko na skutek rozporządzenia lub po uprzednim zezwoleniu Magistratu.

Przystąpienie do robót.

§ 32.

Przed rozpoczęciem robót, lub też w razie przerwy przy wznowieniu ich, właściciel nieruchomości obowiązany jest zawiadomić o tem pisemnie Magistrat, załączając deklarację wykonawcy robót, celem otrzymania pozwolenia na przystąpienie do robót. Pozwolenie to może być wydane nie wcześniej, jak po otrzymaniu od właściciela kwoty, potrzebnej na wybudowanie przewodów, łączących nieruchomość z kanałem miejskim.

§ 33.

Jeżeli w przeciągu roku od chwili uzyskania pozwolenia roboty nie będą rozpoczęte, udzielone pozwolenie traci swą ważność i winno być powtórnie wyjednane.

Okres wykonywania robót.

§ 34.

Roboty wewnątrz posiadłości winny być ukończone w nieprzekraczalnym terminie 1 września; w przeciwnym zaś razie Magistrat ma prawo budowę przewodów, łączących nieruchomość z kanałem miejskim, odroczyć na rok przyszły.

Kontrolowanie robót.

§ 35.

Kontroli Magistratu podlegają: zgodność wykonywania robót z zatwierdzonym projektem i z niniejszemi przepisami, a także utrzymanie w należytej sprawności i porządku całego urządzenia po oddaniu go do użytku.

§ 36.

Magistrat kontroluje roboty w czasie ich prowadzenia, jednak z tytułu kontroli nie ponosi żadnej odpowiedzialności za dobroć i trwałość urządzeń w nieruchomościach.

Początek użytkowania urządzeń kanalizacyjnych.

§ 37.

Czasowe korzystanie z pewnych oddzielnych części kanalizacji nieruchomości staje się dozwolonem po uznaniu ich przez technika, kontrolującego z ramienia Magistratu, za wykonane należycie.

§ 38.

Po przyłączeniu do ulicznego kanału i po całkowitem ukończeniu wszystkich robót właściciel obowiązany jest zawiadomić o tem Magistrat, który zarządza obejrzenie tychże i dopiero po stwierdzeniu, iż wszystkie urządzenia są uznane za zadawalniające i wykonane z zachowaniem niniejszych przepisów, udziela pozwolenia na użytkowanie w nieprzekraczalnym terminie 1 miesiąca.

Budowa przykanalików pod ulicami miejskiemi.

§ 39.

Budowa przykanalików pod ulicami miejskiemi wykonywa się w okresie budowlanym zarządzeniem Magistratu na koszt właściciela. Czas dokonywania i ukończenia budowy zostaje oznaczony uprzednio po wzajemnem porozumieniu się Magistratu z właścicielem nieruchomości.

Przeróbki.

§ 40.

Wszelkie zmiany ukończonych i oddanych do użytku urządzeń kanalizacyjnych mogą być wykonane tylko za zezwoleniem Magistratu.

Należyte utrzymanie urządzeń.

§ 41.

Właściciel nieruchomości obowiązany jest stale utrzymywać urządzenia kanalizacyjne swej posesji w czystości i zdatności do użytku oraz przedsiębrać niezbędne środki celem natychmiastowego poprawiania wszelkich uszkodzeń i braków.

§ 42.

Właściciel nieruchomości, jak również lokatorzy obowiązani są o każdej porze dnia pomiędzy 8-ą a 18-ą godzinami, w nadzwyczajnych zaś wypadkach i o każdej porze, dopuszczać urzędników Magistratu, legitymujących się stosownem upoważnieniem, do kontroli wszystkich urządzeń kanalizacyjnych.

§ 43.

Na każde zameldowanie właściciela nieruchomości lub któregokolwiek z lokatorów o wadach urządzeń kanalizacyjnych danej posesji, Magistrat bada stan rzeczy na miejscu i po stwierdzeniu jakichkolwiek wadliwości, powiadamia o tem właściciela posesji i, przedsiębierze środki celem usunięcia tychże. W takich razach właściciel nieruchomości obowiązany jest okazać całkowitą pomoc przy wykonywaniu zarządzeń Magistratu i ponosi wszelkie koszty z tem związane.

Opłaty za korzystanie z kanałów.

§ 44.

Użytkowanie kanałów, służących do odprowadzania ścieków podlega opłacie, uiszczanej przez właściciela nieruchomości; wymiar i tryb uiszczania tej opłaty określają odnośne przepisy, wydane przez Magistrat, a uchwalone przez Radę Miejską.

Odpowiedzialność za nieprzestrzeganie przepisów.

§ 45.

Nieprzestrzeganie niniejszych przepisów pociąga za sobą odpowiedzialność, ustawowo przewidzianą.

§ 46.

Na wypadek, gdy nieprzestrzeganie przepisów lub jakiekolwiek inne przyczyny grożą uszkodzeniem całości miejskiej sieci kanalizacyjnej lub naruszeniem jej działania, Magistrat zarządza natychmiastowe odłączenie od kanału ulicznego urządzeń danej posesji, oraz niezwłocznie przystępuje do usunięcia przyczyn, które spowodowały odłączenie. W tych wypadkach ma również zastosowanie przepis § 45.

Termin ważności przepisów.

§ 47.

Przepisy niniejsze otrzymują moc obowiązującą po uchwaleniu ich przez Radę Miejską m. Lublina i ogłoszeniu w Dzienniku Zarządu m. Lublina.

Część II — Techniczna.

Projekty i plany.

§ 48.

Projekty kanalizacji nieruchomości winny być składane do zatwierdzenia w 2 egzemplarzach, z których jeden musi być na kalce płóciennej. Pro-

jekt winien być podpisany przez właściciela posesji i autora projektu. Format sekcji i jego wielokrotne należy stosować przepisany przez Polski Komitet Normalizacyjny.

§ 49.

Do projektów wymagane są następujące plany:

a) plan orjentacyjny w podziałce 1 : 10.000,

b) plan sytuacyjny nieruchomości, sporządzony na podstawie miejskich planów pomiarowych w podziałce 1 : 250,

c) plan szczegółowy w podziałce 1 : 100 z oznaczeniem na nim projektowanych urządzeń,

d) profile podłużne wszelkich rur odpływowych w podziałce 1 : 100.

Na szczegółowym planie winny być oznaczone jasno i dokładnie wszelkie znajdujące się na posesji budowle, ze wszystkiemi szczegółami, mogącemi mieć znaczenie przy kanalizowaniu: rozkłady suteren i parteru, ewentualnie rozkłady pięter, różniące się od rozkładu parteru, a wpływające na sposób zaprojektowania urządzeń kanalizacyjnych i wodociągowych, z wykazaniem przeznaczenia każdego oddzielnego lokalu, rury odpływowe od klozetów, pissuarów, umywalek, zlewów, wanien i t. p. chociażby takowe dopiero w przyszłości miały być wykonane; wpusty projektowane w podłogach i na podwórzach, przewody, krany wodociągowe, fontanny wraz z projektowanymi do nich doprowadzającymi i odprowadzającymi od nich rurami; urządzenie do wentylacji i zamknięcia rur, a również położenie kanału ulicznego. Następnie winny być oznaczone kierunki kanałów odkrytych, istniejące doły kloaczne, ustępy, śmietniki, jak również i stare kanały, o ile są znane. Na profilach podłużnych winny być także wykazane wszystkie projektowane rury odpływowe z oznaczeniem poziomu gruntu wzdłuż tych rur, ich spadków i obliczonej głębokości tych miejsc, w których zajdzie potrzeba ułożenia kształtek (kolan i t. p.); głębokość dna sąsiednich piwnic, głównie zaś dna najniżej w całym domu położonych suteren; głębokość fundamentów, o ile jest znaną; dalej należy oznaczyć na planie i profilu położenie i wysokość zlewów. Winna wreszcie być pokazana forma i materjał przewodów i detale tychże.

§ 50.

Pojedyncze części urządzeń kanalizacyjnych należy oznaczać przyjętemi znakami i kolorami stosownie do przepisów Magistratu.

§ 51.

Rzędne winny być liczone od zera, przyjętego przy robotach niwelacyjnych budowy kanalizacji m. Lublina. Miejsce i rzędne najbliższego punktu stałego (reperu) wskaże właścicielowi Magistrat przy wydawaniu danych technicznych.

Układanie przewodów.

§ 52.

Przewody, odprowadzające ścieki z poszczególnych części nieruchomości do kanału ulicznego, winny być ułożone, o ile możności, w kierunkach prostych, najkrótszych, winny posiadać należyty spadek i stanowić łącznie sieć najodpowiedniejszą; przewody winny być układane, o ile możności, zewnątrz budynków. Przewody drugorzędne, odprowadzające ścieki z rur pionowych lub innych punktów kanalizacyjnych winny być wyprowadzone nazewnątrz drogą najkrótszą.

§ 53.

Przewody układają się, o ile możności równolegle od najbliższej ściany w bezpiecznem oddaleniu od niej. Łuki dokonywane są zapomocą krzy-

wek o promieniu: dla przewodów głównych — niemniejszym niż 10 średnic i dla przewodów drugorzędnych — niemniejszym, niż 5 średnic tych rur.

§ 54.

Połączenie boczne jednej rury z drugą należy urządzać pod kątem nie większym, jak 60°; tylko w wypadkach wyjątkowych zezwala się łączyć rury tak poziome, jak i pionowe pod kątem prostym.

Głębokość układania przewodów.

§ 55.

Wierzch przewodu, ułożonego pod podłogą pomieszczenia ogrzewanego, winien być przykryty warstwą conajmniej 0.30 m. Wierzch zaś przewodu, leżącego poza obrębem budynku, winien się znajdować conajmniej na głębokości 1,5 m. pod powierzchnią terenu, w celu zabezpieczenia od zamarzania. Taką samą głębokość należy zachować względem wszelkich umieszczonych nazewnątrz zaworów i zgięć, przy podstawie rur spustowych stojących.

UWAGA: W wyjątkowych wypadkach Magistrat może zezwolić na mniejsze zagłębienie.

Spadek rur odprowadzających.

§ 56.

Od najniżej położonego i najwięcej oddalonego punktu posesji aż do przykanaliku ulicznego winien być zachowany ciągły spadek; ta sama zasada stosuje się i do innych punktów, mających być skanalizowanemi, aż do połączenia tychże z kanałem ulicznym lub przewodem głównym. Wyjątek może być dozwolony względem przewodów czystej wody w górnym końcu sieci kanalizacyjnej, jeżeli przez zmniejszenie spadków tychże będzie można osiągnąć odpowiedniejszy spadek dla ścieków brudnych.

§ 57.

Gdyby nieprzerwany spadek przewodu głównego, większych urządzeń kanalizacyjnych przekraczał 2%, spadek zaś mniejszych urządzeń 3%, to w takim razie dozwolony być może przełom pod tym jednak warunkiem, ażeby punkt przełomu nie był pod jezdnią i żeby najmniejszy spadek wyniósł w każdym razie nie mniej, jak 2% dla większych i 3% dla mniejszych urządzeń kanalizacyjnych.

UWAGA: W wyjątkowych wypadkach Magistrat może zezwolić na mniejsze spadki.

§ 58.

Spadek głównych rur odprowadzających nie powinien przekraczać 20%, bocznych zaś 40%.

§ 59.

Spadek rur winien być nie mniejszy niż:
dla rur o średnicy 100 mm. — 0,03
dla rur o średnicy 125 mm. — 0,025
dla rur o średnicy 150 mm. — 0,02
dla rur o średnicy 200 mm. — 0,015
dla rur o średnicy 250 mm. — 0,012
dla rur o średnicy 300 mm. — 0,01

Spadek mniejszy od wyżej wskazanego, należy dopuszczać tylko w razach wyjątkowych i pod warunkiem, ażeby przemywanie rur było w zupełności zabezpieczone zapomocą stosownych urządzeń (płóczkarki i t. p.)

§ 60.

Jeżeli przy projektowaniu przewodu pod podłogą piwnic lub suteren okaże się, że spadek jego będzie mniejszy od wyżej wskazanego spadku minimalnego, to rury winny być układane nad podłogą ze spadkiem najodpowiedniejszym. W tym razie rury należy układać na wspornikach metalowych, umocowanych w murze, albo też na słupach z kamienia, cegły lub betonu. Każda z rur winna być podpartą przynajmniej w dwóch punktach.

Średnica przewodów.

§ 61.

Ustanawia się następujące normalne średnice przewodów:

A. Przewody spustowe:

a) od klozetów 100 mm.

b) od zlewów kuchennych i wanien 70 mm.

c) od innych zlewów, jako to: umywalek, pojedyńczych zlewów kuchennych i pojedyńczych wanien 50 mm.

d) od pisuarów i pojedyńczych zlewów 50 mm.

B. Przewody odprowadzające:

a) od kuchen, pralni, wanien oraz wpustów stajennych, piwnicznych i t. p. 100 mm.

b) od ogólnych ustępów, albo też przy kilku razem połączonych rurach odpływowych, oraz wpustach podwórzowych 150 mm.

c) dla głównych rur odprowadzających 150 — 200 mm. (i więcej w razie potrzeby).

§ 62.

Przewody drugorzędne, łącząc się między sobą, winny wogóle przechodzić w przewody o większej średnicy.

Średnice wszystkich przewodów odprowadzających, łącznie z przewodem głównym, winny być jaknajmniejsze — z zachowaniem rozmiarów wyżej wskazanych i odpowiednio do ilości odprowadzanych ścieków.

Przewody spustowe.

§ 63.

Przewody spustowe wewnątrz budynku do wód i ścieków domowych należy ustawiać, o ile możności, pionowo. W każdym bądź razie nie jest dozwolone bez szczególnego na to upoważnienia ustawianie tych rur pochyło pod kątem z linją pionową, większym nad 45°.

Połączenia rur spustowych należy urządzać pod kątem niewiększym nad 45°, licząc w kierunku biegu wody.

§ 64.

Przewody spustowe i wchodzące do nich rozgałęzienia ustawia się od góry do dołu swobodnie przy ścianie, lub też w odpowiednich wnękach, z należytem umocowaniem. Przewody te mogą być zakryte lub zaszalowane, lecz nie jest dozwolone zamurowywanie ich na stałe.

§ 65.

Rury spustowe od klozetów, pisuarów, zlewów kuchennych, wanien, umywalek i t. p. mogą się łączyć po kilka w jedną rurę ogólną, jednak z uwzględnieniem zabezpieczenia syfonów od wypróżniania się i wysychania.

Rury wentylacyjne.

§ 66.

Wszystkie przewody spustowe winny być, jako rury wentylacyjne, wyprowadzone ponad dach domu i przytem powyżej najwyższych okien, w bli-

skości się znajdujących. Te rury wentylacyjne winny tworzyć, o ile możności pionowe przedłużenie przewodów spustowych z najmniejszem skrzywieniem.

§ 67.

Średnica rur wentylacyjnych winna równać się średnicy odpowiedniego przewodu spustowego. Górna część rury wentylacyjnej niedochodząc o 1 m. do dachu, powiększa się w średnicy przynajmniej o 100 mm. i wychodzi ponad dach na 1 m. Połączenie dwóch lub kilku rur wentylacyjnych dozwolone być może tylko wyjątkowo i pod warunkiem, ażeby przekrój poprzeczny rur połączonych był nie mniejszy od sumy przekrojów pojedyńczych rur i ażeby miejsce połączenia położone było wyżej od najwyższego odpływu ścieków.

§ 68.

Wyloty rur wentylacyjnych nad dachem nie powinny być wyprowadzane w bliskości okien — najbliżej 4 m. — i wogóle otworów, łączących się z częściami wewnętrznemi budowli i ponadto winny być zaopatrzone w daszki odpowiednich rozmiarów. Nie są dozwolone skomplikowane lub też ruchome przyrządy aspiracyjne.

§ 69.

Nie należy wprowadzać rur wentylacyjnych do kanałów kominowych i mieszkaniowych kanałów wentylacyjnych.

Syfony.

§ 70.

Wszelkie przyrządy, służące do spuszczania ścieków do rur odpływowych, winny być zaopatrzone w syfony.

§ 71.

Rury gładkie, zagięte w formie U lub S, stale zatrzymujące w sobie wodę, uważane są za najstosowniejsze zamknięcia wodne, mogą być jednak używane zamknięcia wodne i innych systemów, o ile trwałość i dokładność działania ich uznaną będzie za nieulegającą wątpliwości.

§ 72.

Wysokość zamknięcia syfonowego winna wynosić conajmniej: przy klozetach, pisuarach, zlewach, wannach, umywalniach i t. p. 75 mm.

§ 73.

Średnice rury syfonowej winny być następujące:
przy małych zlewikach laboratoryjnych i t. p. 40 mm.
przy miskach zlewowych, zmywakach i wannach 50 mm.
przy miskach klozetowych 80 — 100 mm.
przy wpustach w suterenach i piwnicach 100 mm.
na podwórzach 150 mm.

§ 74.

Syfony, z wyjątkiem znajdujących się w klozetach, na wpustach suterenowych, piwnicach i podwórzach, winny być zaopatrzone w kratkę, przytwierdzoną na stałe, której szczeliny winny być niewiększe, niż 5 mm., ogólna zaś powierzchnia otworów winna się równać conajmniej przekrojowi syfonu w świetle.

§ 75.

Wszystkie syfony winny posiadać otwory, łatwo przystępne do oczyszczenia; otwory te wewnątrz domów winny zamykać się hermetycznie.

§ 76.

Syfon winien znajdować się tuż pod miską ściekową, odprowadzające zaś jego kolano winno się łączyć z rurą spustową, lub też odprowadzającą możliwie bezpośrednio.

Zamknięcia przewodów.

§ 77.

Poza zasuwami, zamykanemi odręcznie, dozwolone jest stosowanie do zamykania przyrządów automatycznych.

§ 78.

Zamknięcia (zasuwy) winny być metalowe o ruchu pionowym, poruszane zapomocą śruby pionowej i ustawiane w taki sposób, ażeby w czasie odwrotnego biegu ścieków, mogły być szybko wprowadzane w ruch.

§ 79.

Tylko te przewody odprowadzające winny być zaopatrzone w zasuwy, które odprowadzają ścieki z miejsc, położonych niżej od najwyższego poziomu wody w kanale. Przytem zasuwy winny być założone w ten sposób, aby nie tamowały odpływu ścieków z miejsc, leżących wyżej od wspomnianego poziomu.

Wpusty.

§ 80.

Wszystkie wpusty winny być zaopatrzone w dostatecznie gęste kratki i w studzienki osadowe nieprzepuszczalne — celem zatrzymania osadów, gruzu i śmieci, oraz w syfony.

§ 81.

We wpustach, wystawionych na działanie mrozu, poziom wody w studzienkach osadowych i w syfonach winien znajdować się na głębokości, zabezpieczonej od zamarzania, t. j. nie płyciej niż 1,8 m. pod powierzchnią ziemi.

§ 82.

Zakładanie wpustów w pomieszczeniach zamkniętych dozwala się tylko w tym razie, jeżeli miejsca te łatwo są dostępne i jeżeli częsty dopływ ścieków gwarantuje stałe zamknięcie syfonu.

Zlewy i wanny.

§ 83.

Zlewy, zaopatrzone w syfony, mogą być urządzone w kształcie płaskich zmywaków, mis zlewowych, umywalek i t. p. W każdym bądź razie kratka winna być przymocowana przed syfonem na stałe.

§ 84.

Każdy zlew winien być zaopatrzony w kran wodociągowy celem przemycia miski zlewowej i syfonu po każdem użyciu.

§ 85.

Podłogi pod zlewami do ogólnego użytku, oraz pod wannami, winny być nieprzepuszczalne dla wody.

Ustępy i pisuary.

§ 86.

Odchody ludzkie należy usuwać zapomocą klozetów i pisuarów, spłukiwanych czystą wodą.

Ustępy pojedyńcze.

§ 87.

Ustępy winny być urządzane w pomieszczeniach, oddzielonych od izb mieszkalnych ścianami od podłogi do sufitu. Podłoga winna być terrakotowa, lub też z innego również nieprzepuszczalnego materjału. Ściany zaś do wysokości 1,20 m. winny być niewsiąkliwe i zupełnie gładkie.

Pomieszczenia ustępowe winny być wymiaru conajmniej 0,80 $\times$ 1,20 m. na 1 klozet wysokości nie mniejszej niż 2,50 m. i mieć dostateczne oświetlenie pośrednie lub bezpośrednie, oraz oddzielną wentylację.

§ 88.

Miski klozetowe winny być fajansowe, lub kamionkowe, dobrze polewane; całkowita powierzchnia miski winna być dobrze spłukiwana.

§ 89.

Odgałęzienie od rury pionowej pod klozet nie może być dłuższe od 1,25 m. — w przeciwnym razie winna być przeprowadzona oddzielna rura wentylacyjna.

§ 90.

Każdy klozet winien być zaopatrzony w płóczkę (rezerwoarek) z wodą do przemycia miski, umieszczoną nie niżej niż 1,6 m. nad sedesem i dającą strumień wody za pomocą zwykłego pociągacza. Rura łącząca płóczkę (rezerwoarek) z miską, winna być dostatecznie odporną na gniecenie i mieć średnicę niemniejszą niż 30 mm. Przy każdem spłókiwaniu miski z rezerwoarku winno wlewać się w ciągu 3 — 5 sekund niemniej niż 8 — 12 l. wody.

§ 91.

Sedesy winny być z trwałego drzewa grubości 3 cm.

§ 92.

Do jednej rury spustowej (pionu) na jednej kondygnacji nie należy łączyć klozetów więcej niż 3.

§ 93.

Uchylanie się od poz. poz. 88 — 93 niniejszych przepisów może mieć miejsce w tym wypadku, gdy będą tego wymagać miejscowe warunki; nie dozwala się jednak urządzać klozetów, w których odchody przechodzą przez ruchome przyrządy, jako to: zawory zasuwy i t. p., jak również klozetów przemywanych zapomocą mechanizmów automatycznych, umieszczanych przy drzwiach, sedesach i t. p.

U s t ę p y o g ó l n e.

§ 94.

Ustępy ogólne winny znajdować się w pomieszczeniach murowanych z bezpośredniem wejściem z podwórza, z podłogą betonową szczelną i ogrzewanych i winny odpowiadać warunkom, wymaganym od ustępów pojedyńczych. Podłoga ustępów winna być wzniesiona cokolwiek nad poziom podwórza. Pod pomieszczeniami ustępów ogólnych pożądane są piwnice, ażeby w razie zatkania się rur można było je oczyścić bez kopania.

§ 95.

W koszarach i fabrykach mogą być stosowane ogólne ustępy grupowe spłokiwane automatycznie.

P o ł ą c z e n i e z w o d o c i ą g i e m.

§ 96.

Należy przemywać miski klozetowe wodą, idącą bezpośrednio z rezerwoarków, które służą wyłącznie do tego celu.

§ 97.

Pisuary winny być połączone z wodociągiem i mieć urządzenia dla przepłokiwania.

Przyrządy w kuchniach do zatrzymywania tłuszczów.

§ 98.

Zlewy i zmywaki w większych kuchniach (w hotelach, restauracjach i t. p.) winny być zaopatrzone w skrzynki do zatrzymywania tłuszczów, z powierzchnią, dostateczną do ochładzania ścieków i z otworami, łatwo dostępnemi do czyszczenia i wentylacji.

Otwory i studzienki rewizyjne.

§ 99.

Na przewodach odprowadzających urządza się w odpowiednich miejscach otwory rewizyjne, zamykane hermetycznie; części rur znajdujące się w ziemi zaopatrzone w takie otwory, celem dogodnego do nich przystępu, mogą być umieszczone w studzienkach rewizyjnych.

Zabezpieczenia ścieków od zamarzania.

§ 100.

Rury i wszelkie urządzenia kanalizacyjne winny być umieszczone, tak, ażeby były jaknajlepiej zabezpieczone od działania mrozu; poza tem winny być

przedsiębrane wszelkie środki, ażeby ścieki, odprowadzane z domów i posesyj, nie ulegały zamarzaniu.

Wentylacja zapomocą kominów fabrycznych.

§ 101.

Przy kanalizowaniu fabryk, z których odprowadzane są cuchnące ścieki, należy zużytkować do wentylacji kanałów kominy fabryczne i przeprowadzać w tym celu rury o stosownej średnicy pod same paleniska kotłów.

Materjały rur i przyborów.

A. Rury odprowadzające.

§ 102.

Rury odprowadzające wykonywa się z kamionki lub żeliwa. Rury odprowadzające zewnątrz budynku, w odległości conajmniej 2 m. od ścian, mogą być kamionkowe z połączeniem na kit asfaltowy, lub, w wyjątkowych wypadkach, na glinę lub cement.

§ 103.

Wszelkie inne przewody, szczególniej wszystkie urządzane wewnątrz budynków, winny być z rur żeliwnych z uszczelnieniem na ołów. Również i w miejscach, gdzie przewody leżą blisko korzeni drzew, studzien i wogóle gdzie wymagana jest szczególna szczelność, nawet i zewnątrz zabudowań przy głębszych piwnicach, winny być układane rury żeliwne z uszczelnieniem na ołów.

B. Rury spustowe i wentylacyjne.

§ 104.

Wszystkie rury spustowe i wentylacyjne wewnątrz budynku, jak również ich rozgałęzienia wraz z połączeniami na całej swej długości winny być żeliwne z uszczelnieniem na ołów. Połączenia odpływów od zlewów, umywalek, zmywaków lub pisuarów mogą być ołowiane lub żelazne, cynkowane, średnicy odpowiedniej do syfonów.

§ 105.

Kołpak rury wentylacyjnej, wyprowadzony nad dach, winien być zrobiony z blachy cynkowej.

C. Syfony.

§ 106.

Syfony winny być:

a) o średnicy 40 mm. — ołowiane lub mosiężne, w jednej sztuce;

b) o średnicy 50 mm. — ołowiane lub żeliwne, w jednej sztuce;

c) o średnicy 100 mm. dla pojedyńczych klozetów służące — z żeliwa (jeśli tylko nie stanowią całości z miską i co zatem idzie, nie są wyrobione z jednego z nią materjału);

d) o średnicy większej od 100 mm. t. j. od ogólnych ustępów, wpustów piwnicznych i suterenowych, skrzynek do tłuszczu — żeliwne;

e) o średnicy 100 mm. i większej, od wpustów podwórzowych — kamionkowe lub też z żeliwa, jeżeli na zasadzie poz. 104 niniejszych przepisów rura odprowadzająca wykonaną zostanie z żeliwa.

§ 107.

Grubość ścianek syfonów żeliwnych winna być nie mniejsza od grubości ścianek rur tejże średnicy.

§ 108.

Syfony żeliwne, wyżej w punktach b i c poz. 106 niniejszych przepisów wspomniane, winny być od wewnątrz starannie emaljowane.

§ 109.

Do umocowania syfonów przy rurach spustowych dozwolone są połączenia kołnierzowe.

D. Wpusty, pokrywy i t. p.

§ 110.

Wpusty w podwórzach winny być kamionkowe, jeśli jednak są układane bliżej, niż na 2 m. od ścian sąsiednich suteren, to żeliwne; wpusty suterenowe winny być zawsze żeliwne. Wszelkie kraty, pokrywy i t. p., wpuszczane w powierzchnię podwórza, ulicy, podłóg i t. p. winny być żeliwne.

E. Zlewy.

§ 111.

Zmywaki mogą być kamionkowe, kamienne z kamienia nieporowatego, dobrze oszlifowanego i nieprzepuszczającego wody lub też metalowe nierdzewiejące.

§ 112.

Miski, umywalnie i t. p. mogą być z kamionki, fajansu, porcelany lub żeliwa; w tym ostatnim razie mają być wewnątrz starannie emaljowane.

F. Ustępy i pisuary.

§ 113.

Naczynia klozetowe i pisuarowe winny być z kamionki lub fajansu nieprzepuszczalnego, trwałego, jasnego i starannie polewanego; w koszarach, fabrykach i t. p. mogą być żeliwne emaljowane, o ile ustępy te znajdulą się w specjalnych oddzielnych budynkach.

§ 114.

Koryta pisuarowe winny być kamionkowe, lub z podobnie dobrego materjału.

G. Studzienki i t. p.

§ 115.

Studzienki winny być wykonane z najlepszej cegły, na zaprawę cementową, z wyprawą na gładko, z betonu lub z żelazobetonu.

Jakość i wzory materjałów.

§ 116.

Wszystkie materjały, użyte do robót kanalizacyjnych, winny być w najlepszym gatunku, wyroby zaś fabryczne winny być wyborowe tak co do materjału surowego, jakoteż i odrobienia; powinny odpowiadać przyjętym typom i wzorom, które Magistrat posiada i przechowuje.

§ 117.

Życzący sobie użyć do robót kanalizacyjnych takich materjałów i przedmiotów, które przedtem nie były dopuszczane do użytku, obowiązani są przedstawić wzory do Magistratu, celem obejrzenia i wypróbowania tych materjałów i przedmiotów, wraz z rysunkami tych ostatnich, ze wskazaniem rozmiarów i opisem. Wzory, uznane za dobre, przechodzą bezpłatnie do zbioru wzorów, utrzymywanych przez Magistrat.

Rury kamionkowe.

§ 118.

Rury kamionkowe winny być starannie wyrobione z najlepszego materjału, dobrze wypalone, obustronnie glazurowane, kielichowe o prawidłowym kołowym przekroju.

§ 119.

Grubość ścian tych rur winna być conajmniej:
przy średnicy 100 mm. — 15 mm.
przy średnicy 150 mm. — 17 mm.
przy średnicy 200 i 250 mm. — 19 mm.
przy średnicy 300 mm. — 25 mm.

§ 120.

Rury proste winny mieć długość nie większą niż 1 m. Głębokość kielichów winna być nie mniejszą, niż 57 mm.

Rury żeliwne i ołowiane.

§ 121.

Rury żeliwne winny być wykonane podług normalnych rysunków Magistratu. Odlew winien być gładki, czysty, bez szczelin, skaz, pęcherzy i t. p., posmołowany w stanie gorącym.

§ 122.

Grubość ścian tych rur winna być conajmniej:
przy średnicy 50 i 70 mm. — 5 mm.
przy średnicy 100, 150 i 200 mm — 6 mm.

§ 123.

Kielichy rur żeliwnych przy połączeniach winny być uszczelniane sznurem i ołowiem.

§ 124.

Grubość ścian rur ołowianych winna być conajmniej:
przy średnicy do 40 mm. — 3 mm.
przy średnicy 50 mm. i wyżej 4 mm.

Wykonanie robót kanalizacyjnych.

§ 125.

Roboty kanalizacyjne winny być wykonane z największą starannością i dokładnością. Dokładność niwelacji i kierunki winny być zapewniane przez ustawienie celowników. Rury winny być układane w ten sposób, ażeby kielichy ich były zwrócone pod prąd.

Stare urządzenia.

§ 126.

Urządzenia, które przed wydaniem niniejszych przepisów służyły do odprowadzania ścieków, mogą nie podlegać kompletnej przeróbce według niniejszych przepisów przed połączeniem z ogólną miejską siecią kanalizacyjną, jednakże muszą być dostosowane do niniejszych przepisów, o ile to jest niezbędne celem usunięcia warunków antisanitarnych. Mianowicie bez zmiany pozostawione być mogą:

a) egzystujące żeliwne i ołowiane rury spustowe, jeśli znajdują się w dobrym stanie, nie przepuszczają wody i powietrza i posiadają wymiary, nie wiele różniące się od wymiarów przepisowych nawet i wtedy, gdy nie odpowiadają niniejszym przepisom co do swej konstrukcji, średnicy i sposobu przeprowadzenia (jako to: umocowanie w ścianach i t. p.)

b) znajdujące się przewody podziemne, jeżeli te składają się z dobrych rur żeliwnych lub kamionkowych, nie przepuszczają wody, posiadają właściwe średnice, dostateczne zagłębienie pod powierzchnią ziemi i dostateczny spadek.

c) istniejące klozety, jeżeli znajdują się w dobrym stanie i zaopatrzone są w prawidłowo działające syfony.

d) istniejące wpusty, jeżeli są zaopatrzone w odpowiednie kratki, skrzynki do zatrzymywania osadów i syfony, jeżeli znajdują się w stanie zdatnym do użytku, jeżeli poziom wody w nich odpowiada warunkom zabezpieczenia od zamarzania i jeżeli te, które znajdują się wewnątrz domu, są zrobione z żeliwa.

§ 127.

Wszystkie, wymienione w paragrafie 126 niniejszych przepisów, części starej kanalizacji przy pierwszym zepsuciu lub gruntownej przeróbce domu winny być zastąpione przez nowe urządzenia, odpowiadające niniejszym przepisom.

UWAGA: Istniejące wpusty, odprowadzające wody deszczowe, mogą być pozostawione tylko za każdorazową zgodą Magistratu.

Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina. — — Redaktor **L. Radliński.**

Drukarnia Magistratu m. Lublina.